

ГАЗЕТ 2001 ЖЫЛДЫҢ 2 СӘУІРІНЕН
БАСТАП ШЫҒА БАСТАДЫ

С. Торайғыров атындағы Павлодар мемлекеттік университетінің газеті

www.psu.kz

БІЛІК

№ 10 (144)

11 қыркүйек, ұлу жылы 2012

ҒАЛЫМ ОЙЫ

**Бақытжан
Жұмағұлов,
ҚР Білім және
ғылым министрі**

Алдымызға қойған міндет көп

Ұлт ертеңін тәрбиелеуші ұстаздар қауымын, білім іздеуші студенттер тобын, мектепке арманын ұштап, болашаққа нық сеніммен қарайтын оқушыларды, мектепке енді қадам басқан бүлдіршіндерді, «әліппеге» енді зейін қоятын барша сәбилерді білім күнімен шын жүректен құттықтаймын! Білімді жұртқа, бәсекеге қабілетті ұлтқа айналу үшін ерінбей ізденейік!

Алдымызға қойған міндет көп. Осы міндетті орындау үшін, өз мақсаттарымызды жақсы білеміз. Әлем өзгеруде ХХІ ғасыр бізден көп жаңалықтар талап етіп отыр. Біз оларды сезініп қана қоймай, басып озуымыз қажет.

Дорогие учащиеся и студенты! Уважаемые педагоги и родители!

Поздравляю вас с Днем знаний – началом нового учебного года!

Для каждого из нас Первое сентября – это символ новых начинаний и стремлений, творческого взлета, открывающихся перспектив и возможностей.

Для тех, кто впервые переступит школьный порог – это самый волнующий и запоминающийся день. Пусть он станет для них не только ярким воспоминанием, но и удачным стартом в большую жизнь, а каждый день в школе будет наполнен интересными уроками, новыми встречами и удивительными открытиями.

Для многих тысяч школьников и студентов, учителей и преподавателей нынешний учебный год пройдет под знаком инновационных идей.

В своей программной статье, посвященной идее формирования Общества Всеобщего Труда, Глава государства Нурсултан Абишевич Назарбаев выдвинул ряд важных поручений, которые продвигают нашу систему образования к мировым стандартам.

Это еще раз показывает огромное внимание, которое Лидер Нации уделяет решению социальных вопросов, сфере образования, учителям и молодежи.

Дорогие друзья, пусть новый учебный год подарит вам массу новых знаний и ярких открытий.

Счастья вам, успехов, творчества и профессионального роста.

Учитесь и работайте с огромным желанием, удовольствием и радостью! И это принесет вам хорошие результаты!

**БІЛІМ САПАСЫ-
ӨМІР САПАСЫ**

**К НОВЫМ ВЕРШИНАМ
ЗНАНИЙ**

**МЕН ПМУ-ДЫ
ТАҢДАДЫМ**

**ӘЛЕМ ЕЛДЕРІНДЕ
ОҚУ ЖЫЛЫ ҚАШАН
БАСТАЛАДЫ?**

БІЛІМ САПАСЫ - ӨМІР САПАСЫ

ЕЛІМІЗДІҢ ТҰҒЫШ ПРЕЗИДЕНТІ Н. НАЗАРБАЕВТЫҢ ҚАЗАҚСТАНДЫҚТАРҒА АРНАҒАН «ҚАЗАҚСТАННЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК ЖАҒҒЫРТЫЛУЫ: ЖАЛПЫҒА ОРТАҚ ЕҢБЕК ҚОҒАМЫНА ҚАРАЙ 20 ҚАДАМ» АТТЫ МАҚАЛАСЫ ҚОҒАМДА ҚЫЗУ ТАЛҚЫЛАНУДА. ЕЛБАСЫМЫЗ ӘЛЕУМЕТТІК – ЭКОНОМИКАЛЫҚ ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІНЕ АРНАЛҒАН КЕҢЕСТЕ БІЛІМ – ҒЫЛЫМ САЛАСЫН ДАМУДЫҢ ЖОЛДАРЫНА КЕҢІНЕН ТОҚТАЛДЫ.

Алқалы жиында мемлекет басшысы елді өрге сүйрейтін нақты тапсырмалар жүктеді. Соның бір парасы білім-ғылым саласына қатысты. Олай болса, Тұңғыш Президент – Елбасы Н. Назарбаев білім-ғылым саласын жетілдіруге байланысты тапсырмаларына тоқталсақ.

Нұрсұлтан Назарбаев кеңесте Білім және ғылым министрі Бақытжан Жұмағұловқа бірқатар орындалуы тиіс шаралар жүктеді.

6-ШЫ ТАПСЫРМА

ҚР Үкіметі 2013 жылдың 1 шілдесіне дейін:

2020 жылға дейінгі біліктіліктің ұлттық жүйесін кезең – кезеңімен әзірлеу Жоспарын дайындап, қабылдасын;
ЖОО-лар мен колледждер түлектері

үшін біліктілікті бекітудің тәуелсіз жүйесін құру жөніндегі жұмыстарды белсендірек жүргізісін.

Демек, тапсырма көзделгеніне жетсе, жас мамандардың біліктілік деңгейі арта түседі. Әрбір жас маман иесі мамандығын шыңдау арқылы өз болашағын қалыптастыра алады және ел экономикасына пайдалы үлес қосады.

12-ШІ ТАПСЫРМА

1. ҚР Үкіметі ЖОО-лардың санын оңтайландыру және кадрларды сапалы дайындауды қамтамасыз етпейтін білім беру мекемелерінің лицензияларын қайтарып алу жөніндегі жұмысты жалғастыру.

2. Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі Білім және ғылым

министрлігімен бірлесе отырып, 2014 жылдан бастап еңбек нарығын дамытудың бес жылдық болжауларын талдап-жасауды қамтамасыз етсін.

Бүгінгі жастар болашағымыздың іргесі екенін ескерсек, білім беру жүйесін жаңғырту, жаңарту өте маңызды іс. ЖОО-лардың санын қысқартумен ғана емес, білім сапасын арттыру негізінде сапалы маман дайындау көзделген.

Білім беру жүйесінің басқару корпусының сапасын арттыру, білім беру мекемелерінде мемлекеттік білім беру үлгі-қалыптарын бақылауды жолға қою, қазақстандық еңбек нарығын Бесжылдық Жалпыұлттық Болжауды талдап, тәжірибеге енгізу, жаппай мамандар жетіспеушілігін еңсеруге мүмкіндік беретін қолданбалы біліктілік орталықтарын құру осы тапсырма аясында кең талқыланды.

13-ШІ ТАПСЫРМА

ҚР Білім және ғылым министрлігі: – 2013-2014 оқу жылынан бастап жалпы білім беретін мектептердегі оқу үдерісінде білім берудің интерактивті түрлерін пайдалануды кеңейтуді және онлайн-оқытудың арнаулы оқу бағдарламаларын енгізуді көзденсің;

Қазақстан тарихы бойынша оқу жоспарларын, оқулықтар мен оқу құралдарын талдаудан өткізсін, оқу

орындарында Қазақстан тарихын оқытудың мазмұны мен пішінін өзгерту жөніндегі іс-шараларды жүзеге асырсын;

Орта, техникалық және кәсіптік, жоғары оқу орындарында «Ақмеология, жеке және әлеуметтік табыс негіздері», «Қазақстан құқығы», «Өлкетану» сияқты міндетті оқу курстарын енгізу жөнінде ұсыныс жасасын.

Сұранысқа сай жастардың өз тілінде яғни, интернет арқылы білім беру, білім аясын кеңіту мақсатында олимпиадалар, оқу турнирлері мен жарыстарды ұйымдастыруға Елбасы баса назар аударды. «Болашақ» бағдарламасына елдің барлық өңірлерінен, әсіресе, ауылдық жерлерден талантты жастардың да қол жетімді болуын сөзге тиек етті. Демек, ауылдық мектептерде де білім деңгейін арттырып, ауыл жастарының сапалы білім алуына жол ашылар деп сенеміз.

Жас қазақстандықтардың дербес өмірге бейім, еңбекқор, отансүйер азамат болып қалыптасуына мемлекет тарапынан жол ашық. Енді әркім өмірінде өзіне білім мен еңбекті жолсерік етсе.

«Біздің жастар елеспен өмір сүрмеуге тиіс. Қазақстаннан тыс жерде жұмақ жоқ. Еш жерде, әлемнің ешбір елінде бәріне бірден ие болу мүмкін емес». Н. Назарбаев

Жанар ЕЛЕШОВА

БІЛІМ

Білім (лат. scientia, ағылш. knowledge, араб. علم) – адамдардың белгілі бір жүйедегі ұғымдарының деректері мен пайымдалуларының, т.б. жиынтығы. Білім адамзат мәдениетінің ең ауқымды ұғымдарының бірі болып табылады. Ол сана, таным, объективті әлем, субъект, ойлау, логика, ақиқат, парасат, ғылым және т.б. күрделі де терең ұғымдармен тығыз байланыста, әрі солар арқылы анықталады. Білім философия мен рационалды білім пайда болғаннан көп бұрын дүниеге келген.

Білімділік

Білімділік - тәжірибені меңгерген дамыған тұлғаның сапасы, бұл арқылы ол қоршаған ортада бейімделуге, оны қорғау мен байытуға, ол туралы жаңа білім алуға және бұл арқылы өзін жетілдіруге қабілетті болады. Білімділік өлшемі білімдер жүйелілігі мен ойлау жүйелілігі болып табылады. Бұл адамның өздігінен логикалық пайымдау арқылы білімдер жүйесіндегі жетіспеген түйіндерді қайта қалпына келтіре алатыны да байқалады. «Білім дегеніміз - жатталған нәрсенің есте ұзақ сақталуы» (ежелгі нақыл сөз).

Қарапайым білім

Қарапайым білім - күнделікті өмірде кәдімгі мінезді қалыптастыратын білім. Шюцтің айтуынша, ол телефон қолдану немесе амандасу сияқты жай әрекеттерді орындау рецептіне ұқсастығы бар әлеуметтену арқылы қабылданған бірнеше үлкен ұғымдардан тұрады. Этнометодология бұл ілімнің әлеуметтік әрекеттерде қалай қолданылатындығына қатысты тәжірибелік ойлауды қарастырады.

Глобалды білім

Глобалды білім - оқушылардың түсінігін әлемді біртұтас етіп қалыптастыру. Білім тұжырымдамасы, оқушы-лардың ұғына білуіне бағытталған. Яғни, жер бүкіл жер шары тұрғындарна ортақ үй болып келеді. Барлық адамдар - бір жанұя және әр адам өмірді құруға белсене қатысуға қабілеті бар, коммуникация ұштасу, түсіну, мейір, ынтымақтастық, қызметестік глобалды білімнің ең басты түсінігі болып келеді.

НОВЫЙ УЧЕБНЫЙ ГОД – СТАРТ К НОВЫМ ВЕРШИНАМ ЗНАНИЙ

Интервью ректора Павлодарского государственного университета имени С.Торайғырова, д.э.н., профессора Серика Мауленовича Омирбаева.

- Серик Мауленович, насколько Вы довольны набором абитуриентов в ПГУ им.С.Торайғырова на 2012-2013 учебный год?

- Естественно, объявление результатов приема для любого вуза – волнительный и очень ответственный момент, поскольку это – итог работы, которую проводит коллектив университета в течение всего года: это профориентационная работа среди абитуриентов, это выезды и командировки наших преподавателей по городским и районным школам, это проведение соответствующих бесед со старшеклассниками и разъяснение им того, какие перспективы их ожидают. Естественно, всегда хочется получить хороший результат.

В нынешнем году у нас хороший прием абитуриентов: на первый курс университета зачислено 1718 студентов. Этот показатель – одиннадцатый в республике среди 148 вузов.

Качественный состав поступивших к нам абитуриентов тоже довольно высок: средний балл выше, чем в прошлом году. Из 1718 студентов, зачисленных на первый курс 730 – это обладатели образовательных грантов, которые имеют более высокие баллы по результатам ЕНТ или комплексного тестирования. Кроме того, среди поступивших в наш университет – 8 победителей предметных олимпиад и 5 обладателей знака «Алтын белгі». Я очень рад тому, что эти одаренные дети поступили именно к нам, в ПГУ. Не каждый университет может похвастаться тем, что в его стенах обучаются обладатели знака «Алтын белгі».

- Что ждет первокурсников в стенах Павлодарского государственного университета имени С.Торайғырова?

- Для первокурсников наш университет открывает большие возможности. Во-первых, обучение в ПГУ – это залог хорошей карьеры. Студенты получают тот фундамент, который позволит им в будущем быть успешными в жизни. Дело в том, что 60% поступивших в наш университет – это представители технических специальностей. Это те профессии, которые востребованы в условиях индустриально-инновационного развития страны, особенно они востребованы в нашем регионе.

Во-вторых, это, конечно же, те академические знания, которые студенты будут получать в стенах нашего вуза, это те тренды, которые характерны для системы высшей школы Казахстана, которые реализуются в контексте европейского образовательного пространства.

Один из таких базовых трендов – академическая мобильность. Студенты нашего университета имеют реальную возможность выехать в любой другой зарубежный вуз в рамках академической мобильности и проучиться там целый семестр. Для студента это прекрасная возможность узнать мир. Наш вуз ежегодно отправляет более 30 студентов в дальнее зарубежье и более 40 студентов ПГУ выезжают в национальные вузы Казахстана.

Другой тренд нашего университета – полиязычие. В этом году мы за-

пустили новый проект полиязычного образования. Он будет осуществляться по четырем образовательным программам. Кроме того, если студент ПГУ свободно владеет английским языком, он может записаться в спецгруппу и прослушать курс лекций на английском языке. Причем эти лекции будут читать не только наши, но и зарубежные ученые, поскольку Министерство образования и науки Республики Казахстан ежегодно выделяет ведущим университетам страны большие средства для привлечения зарубежных лекторов. Так, в прошлом учебном году в стенах нашего университета побывал лауреат Нобелевской премии по экономике Роберт Манделл – он прочел лекции для наших докторантов, магистрантов и преподавателей. Прослушать лекции ведущих мировых ученых – уникальная возможность для тех студентов ПГУ им.С.Торайғырова, которые в совершенстве знают иностранный язык.

Внедрение дуальной системы обучения – это новый проект ПГУ. Особенно данная система подходит для технических специальностей. При дуальном обучении первую половину дня студенты обучаются в стенах университета, а другую половину учебного времени они проводят уже непосредственно на предприятии, где получают практические навыки. Естественно, студент, проучившийся по программе дуального образования, получает большие возможности для профессионального роста,

поскольку он уже владеет всеми основными практическими навыками.

- Расскажите об открываемся при ПГУ факультете «Foundation».

- Факультет «Foundation» – это новый проект, который мы запустили в нынешнем году. Это подготовительное отделение, мы открыли его специально для той категории выпускников школ и колледжей, которые на комплексном тестировании не набрали пороговый уровень, с тем, чтобы поддержать их и дать им возможность подготовиться к поступлению в следующем году в ПГУ им.С.Торайғырова. Факультет «Foundation» открывается у нас 1 октября, слушатели факультета будут учиться в течение десяти месяцев. Они будут изучать не только дисциплины комплексного тестирования. В учебном плане факультета – углубленное изучение английского языка, т.е. подготовка к полиязычному образованию. Также слушатели факультета «Foundation» будут изучать наряду с первокурсниками общеобразовательные дисциплины с возможностью дальнейшего их перезачета. Практика показывает, что 99% слушателей подготовитель-

ных отделений в дальнейшем поступают в вузы. Стратегия деятельности факультета «Foundation» направлена именно на то, чтобы его слушатели стали в дальнейшем студентами ПГУ им.С.Торайғырова.

- Серик Мауленович, каков процент трудоустройства студентов ПГУ?

- Безусловно, для каждого вуза отслеживание карьерного роста своих выпускников является обязательным моментом. Кроме того, процент трудоустройства выпускников – один из основных показателей при аккредитации той или иной специальности. В нашем университете уровень трудоустройства выпускников составляет более 74 процентов. По Казахста-

ну это довольно высокий показатель.

Кроме того, мы обязательно отслеживаем дальнейший карьерный рост нашего выпускника. В частности, в нынешнем году мы специально для этого создали Ассоциацию выпускников ПГУ им.С.Торайғырова. Данная ассоциация будет проводить постоянный мониторинг карьерного роста выпускников ПГУ.

Вопросом трудоустройства выпускников у нас занимается отдел практик и трудоустройства, которым разработан целый комплекс мероприя-

Безусловно, для каждого вуза отслеживание карьерного роста своих выпускников является обязательным моментом. Кроме того, процент трудоустройства выпускников – один из основных показателей при аккредитации той или иной специальности. В ПГУ им.С.Торайғырова уровень трудоустройства выпускников составляет более 74 процентов. По Казахстану это – высокий показатель.

тий. В частности, ежегодно мы проводим Дни открытых дверей, ярмарки выпускников, куда приглашаются руководители и представители крупнейших предприятий не только нашего региона, но и Казахстана в целом. Благодаря таким мероприятиям, мы имеем возможность трудоустроить до 70 % своих выпускников.

- В сентябре в Павлодаре пройдет знаменательное событие – IX Форум межрегионального сотрудничества Казахстана и России с участием Глав государств. Как ПГУ им.С.Торайғырова готовится к этому мероприятию?

- Форум приграничного сотрудничества Казахстана и России посвящен вопросам усиления сотрудничества между нашими странами. В рамках этого форума 18 сентября в Павлодаре пройдет Бизнес-Форум. В его проведении задействован и наш университет. В ПГУ будут организованы диалоговые площадки Бизнес-Форума: будут действовать секции, посвященные вопросам Таможенного союза, усиления сотрудничества между предприятиями и предпринимателями двух стран. Отдельно будет рассматриваться финансовый сектор. Кроме того будет функционировать отдельная секция по совместным подходам к развитию инноваций, поскольку как Казахстан, так и Россия ориентированы на сегодняшний момент на инновационное развитие. В рамках Бизнес-Форума будет организована выставка инновационных проектов наших ученых: 6 самостоятельных инновационных разработок казахстанских ученых и 6 инновационных проектов, которые наши исследователи реализуют совместно с учеными российских вузов. В основном эти инновационные проекты разработаны в области электроэнергетики и энергосбережения, биотехнологий, нанотехнологий и строительства.

- Пользуясь случаем, я хочу поздравить всех своих коллег с началом нового учебного года. Желаю им в новом учебном году крепкого здоровья, плодотворной работы, новых открытий и профессионального роста!

- Спасибо за интервью!

записал Дмитрий ЛАРИОНОВ

ҚАЗАҚСТАННЫҢ БОЛАШАҒЫ - БІЛІМДІ ЖАСТАРДА

2012 жылдың 5 қыркүйегі Қазақстан білім-ғылым, инновациялық өмірінде тарихи күн ретінде тіркелді. Олай дейтініміз, Тұңғыш Президент – Елбасы Н.Ә.Назарбаев білім теңізінде желкенін кере бастаған балғындарға, ғылым атты сыры мол әлемге ден қойған жастарға интерактивті дәрісін оқыды.

«Қадірлі Ел жастары!» деп бастаған Елбасы: «Білім жолындағы жас қырандар! Оқытушылар мен студенттер!

Сіздермен кездесіп, ой бөлісетін дәстүрлі дәріс мен үшін үлкен қуаныш!

Жаңа оқу жылы құтты болсын, берекелі, табысы мен жеңісі мол жыл болсын!

Ықылым замандардан қалған «Білекті бірді жығады, білімді мыңды жығады» деген аталы сөз бар.

Қазақтың бұл мақалының өзектілігі бүгінгі таңда тіптен айрықша.

Бұл заман білекке сенетін емес, білімге сенетін заман. Заманауи әлемде елдің қуаты ең алдымен азаматтарының білімімен өлшенеді.

Сол білімді өжетке, тұрмыс игілігіне жарата білуімен бағаланады.

Инемен құдық қазғандай, қиын да күрделі, орасан қажыр-қайрат пен ерік-жігерді талап ететін білімсіз – өмір тұл.

Терең білім – тәуелсіздігіміздің тірегі, ақыл-ой – азаттығымыздың алдаспаны», – деп бүгінгі күннің басты талабы білімде екенін баяндады.

Елбасы өз сөзінде «білім – ғылым – инновациялар» үштігі билеген постиндустриялық әлемге қарай жылжып келеміз», – деді. Біздің қоғам индустрияландыру арқылы жаңа бағытқа бет алып келеді. Индустрияландыру өз кезегінде инновациялық жобаларға мұқтаж. Инновациялы – индустриялық жетістіктер тек білім мен ғылымды меңгеруді талап етеді. Бұл заңды да.

Мемлекет Басшысы аталмыш дәрісінде қайталап тағы айтты: «Біздің еңбексүйгіштігіміз біздің екінші құнды жеңісіміз болып табылады». Демек, еңбексүйгіштік қашанда қазақстандықтар үшін басты әрі бізді басқа мемлекеттерден ерекшелеп тұратын қасиетке балануы қажет деп топшылауға болады.

Интерактивті дәріс барысында Елбасы «Білім» теле-

арнасын іске қосып, жастарға мазмұнды да тағлымды дәрісінде: «Қазақтар қаншама жаугершілік заманды көрді. Ғасырлар бойы отарда болдық. Ата-бабамыздың басынан ешкім силаған жоқ. Енді біз сол жандардың арманын орындап, аруақ қолдап тәуелсіздік алдық. Менің замандастарым осы мемлекеттің іргесін қалап, дамытты. Ал, елді одан әрі дамыту тек қана білімді, дарынды жастардың қолында», – деп жастарға үлкен сенім артты.

Сонымен қоса, білектің емес, білімнің, біліктің, ғылымның күшімен әлемді бағындыратын заманның келгенін айтқан Елбасы жастарды еңбекқор болуға, үздіксіз білімін шыңдауға шақырды. Сонымен қатар, интернеттің алдында көп уақыт өткізе бермей кітап оқу керектігін атап: «Кітап оқыған адам болашақта интернетте отыратын адамның үстінен басқаратын болады», – деген Президент жастарға үлгі ретінде корей халқынан атап көрсетті. «Бүгінгі таңда Оңтүстік Кореядағы жұмыс уақыты – тәулігіне он сағат. Осындай еңбекқорлығының арқасында көрістер Азияның алдыңғы қатарлы еліне айналып отыр», – деді Нұрсұлтан Назарбаев.

Н.Назарбаев: «Елімізде бос жұмыс орындары көп. Алайда, білікті мамандар жеткіліксіз. Wall Street-те жұмыс істейтін кейбір американдықтар Калифорниядан келіп кетеді жұмысқа. Біздегілер болса жылы орнынан жылжығысы келмейді. Бүгінгі жастар осындай тәртіпке үйренуі керек», – деді студенттерге оқып жатқан интерактивті дәріс кезінде.

Елбасы сондай-ақ, жастардың осылайша мобильді түрде жұмыс істеуі үшін Қазақстанда жағдайдың жасалып жатқандығын атап өтті. «Кез-келген қалаға барып тұрғын-үй бағдарламасы бойынша арендалық баспана алуға болады. Ауылға кетемін деушілерге де тиісті бағдарламалар бар. Қазір жұмыс таңдайтын заман емес», – деді Елбасы.

Елбасы интерактивті дәрісін барысында Республиканың түрлі аймақтарынан білім және ғылым саласының 13 нысанынан қосылған алуан түрлі сұрақтарға жауап берді.

Түйін. Елбасы Н.Назарбаев интерактивті дәрісінде жастарды біріншіден, еңбекқорлыққа, екіншіден, үздіксіз білім іздеуге, үшіншіден, толерантты, шыдамды болуға шақырды. Міне, осы үш негіз – жастарды жағандық бәсекелестікке қабілетті болуының негізгі тірегі екенін сөз етті Елбасы.

Г.М.Муканов, кандидат физико-математических наук, профессор

МОДЕРНИЗАЦИЯ В ОПОРЕ НА ТРАДИЦИИ

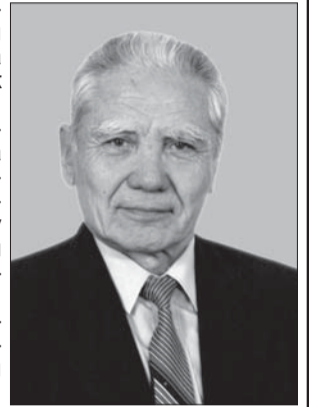
Мы с огромным вниманием прослушали лекцию Н.А.Назарбаева «Казахстан на пути к обществу знаний».

Отрадно, что эта лекция была прочитана Главой страны в «Назарбаев Университете», который по праву считается флагманом инновационной модернизации Казахстана.

За свою двадцатилетнюю историю система образования и науки Республики Казахстан преодолела основные этапы своего развития, теперь в нашей стране формируется новое общество знаний, основанное на инновационном образовательном пространстве.

Глубокое понимание процессов, происходящих в ходе модернизации образовательной и научной сферы, постоянная поддержка и забота о педагогах и учащих страны свидетельствует о мудрости, высокой гражданственности и патриотизме нашего Президента, поскольку во все времена залогом качественного развития страны являлось развитие науки и образования.

Для нас, ветеранов образования Павлодарского госуниверситета, очень важно, что модернизация и развитие образовательной системы страны проходит в планомерном режиме и совершается под знаком преумножения опыта предыдущих поколений ученых и педагогов, с опорой на все их знаковые достижения.

Қ.Қ. Батталов, тарих ғылымдарының кандидаты

БІЛІМ БЕРУДІҢ ЖАҢА САТЫСЫ

Тұңғыш Президент – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан білім қоғамы жолында» атты лекциясынан мектепке дейінгі, орта және кәсіптік білім берудің жаңа деңгейін, жоғары мектептің болашақ бағдарын жиегіне жеткізе өрбітті. Былайша айтқанда, Елбасының білім, ғылым саласына арналған стратегиялық бағдарламаларын бір қорытатын, нәтижені бағамдап, келешекке айқын жоспарлар белгілейтін келелі лекция ретінде бағалаймын.

Біріншіден, лекция барысында жас ұрпаққа өнегелі тәрбие береміз десек, ең алдымен әрбір бүлдіршіндерді балабақшамен қамтылуын қамтамасыз етуге тиіспіз. Сөйтіп, балғындардың бәрі мектепке жан-жақты дайындықпен баруы қажет. Сапалы білімнің қайнары балабақшада екенін ұмытпауды шегелеп ескертті. Осылайша, Елбасы балаларды балабақшамен қамту мақсатында стратегиялық құжат әзірлегендігін атап айтты. Сөйтіп, 2015 жылы тұрғындардың қажеттілігіне байланысты балалардың 74%, ал 2020 жылы 100% мектепке дейінгі білім берумен қамтамасыз ету көзделгенін атап айтты.

Екіншіден, орта білім саласында заман талабына жауап беретін бағдарлама бойынша білім беру жалғасын таппақ. Неге дейсіз бе? Елбасының лекциясы барысында оны айқын аңғардым. Мәселен, болашақта «электронды оқыту» бағдарламасы жолға қойылғаны қуантты. Себебі, ғаламтор басты тұтыну құралына айналған нарықтық заманда электронды оқыту үрдісін дамыту уақыт талабы.

Үшіншіден, лекциядан уақыт, заман талабына сай кәсіптік білім беруді дамыту жолға қойылғанын ұғындық. Мәселен, заманауи талаптарға сай өңіраралық кәсіптік оқыту орталықтары мен әлемдік деңгейдегі колледждер салынып, қалыптасып жатқанын білдік. Мұны, жағандық бәсекелестікке қабілетті жастарды дайындаудың қамы деп түсіндік.

Міне, Елбасы лекциясы бойынша негізгі білім саласында үш басымдылықты осылай түсіндім.

Д.Б.Өрісбаева, магистрант

БҮГІНГІ ҚАБІЛЕТТІ СТУДЕНТ – ЕРТЕҢГІ БІЛІКТІ МАМАН

Тұңғыш Президент – Елбасы Н.Ә.Назарбаевтың «Қазақстан білім қоғамы жолында» атты интерактивті дәрісінен мемлекет тарапынан білім саласында жасалып отырған оң өзгерістер шынайы өмір қажеттілігінен туындап отырғаны, және білім жүйесін дамыту мақсатында жасалып отырғанын байқауға болады. Әсіресе, ЖОО – ғы келелі өзгерістер жақын арада өз жемістерін береді деген сенімім бар. Елбасы өз сөзінде: «Елге сапалы білім беретін жоғары оқу орындары ғана қажет. Білім алып жатқан студенттердің қабілеттілігі өте жоғары болуы керек. Ендігі бұл үрдіс жолда», – деді.

Яғни, Қазақстанның жоғары оқу орындарындағы білім жүйесін дамыту өз кезегінде оқытушылардың біліктілігін арттырып, студенттердің ізденіс жолындағы ынталығын асыра түседі деген сөз. Оның жемісі – біздің оқу үрдісі халықаралық деңгейге көтеріліп, нарықта қабілетті, білікті маман дайындау болып табылады.

Әсіресе, біздің жұмыс берушілер болашақ маман иелерінің сұранысқа ие мамандануынан бастап біліктілігін арттыруға дейінгі жолда атсалысуы қажет деген Елбасы сөзі қоғам өмірінде нақ орын алса деген ниетім бар.

МЕН ПМУ-ды ТАҢДАДЫМ

С.ТОРАЙҒЫРОВ АТЫНДАҒЫ ПАВЛОДАР МЕМЛЕКЕТТІК УНИВЕРСИТЕТІНДЕ 8000 СТУДЕНТ БІЛІМ АЛУДА. ОНЫҢ 1700 СТУДЕНТІ ОҚУ ОРНЫНЫҢ ТАБАЛДЫРЫҒЫН ЕНДІ ҒАНА АТТАҒАН 1-ШІ КУРС СТУДЕНТТЕРІ. 372-СІ МЕМЛЕКЕТ ГРАНТ ИЕГЕРЛЕРІ.

ТАЛАПКЕРЛЕРДІҢ ЖОҒАРЫ ОҚУ ОРНЫНА ТҮСУ ЖАҒЫНАН ҚАЗАҚСТАННЫҢ 148 ЖОО ҚАТАРЫНАН 11 ОРИНДЫ ИЕЛЕНІП ТҮР. ПМУ ҚАЗАҚСТАННЫҢ КӨП ПРОФИЛЬДІ УНИВЕРСИТЕТТЕРІ АРАСЫНДА ҮЗДІК БЕСТІК ҚАТАРЫНДА.

БИЫЛҒЫ ЖЫЛЫ ҚАРА ШАҢЫРАҚТЫҢ СТУДЕНТІ АТАНҒАН ЖАСТАРЫМЫЗДЫҢ ПМУ-ДІ НЕЛІКТЕН ТАҢДАҒАНЫН БІЛГЕН ЕДІК.

Алина РАМАЗАНОВА,
география мамандығы бойынша 1-ші курс студенті:

МЕМЛЕКЕТТІК ДИПЛОМ – БОЛАШАҒЫМНЫҢ КЕПІЛІ

Біздің университет мен білетін университеттер ішіндегі болашағы бар ЖОО қатарында деп білемін. Оның үстіне, ең маңыздысы бұл университет мемлекеттік оқу орны. Яғни, соған сай дипломым да мемлекеттік болады деген сөз. Мемлекеттік үлгідегі диплом менің болашағымның кепілі. Мен 9-шы сыныптан бері С.Торайғыров атындағы ПМУ студенті атануды мақсат етіп келдім. Және сол мақсатым үшін аянбай оқып, дегеніме жеттім. ПМУ барлық ЖОО арасындағы жаныма жақыны.

Айгүл АЛЕЕВА, энергетика мамандығы бойынша 1-ші курс студенті:

БІЛІКТІ ҰСТАЗ – УНИВЕРСИТЕТ МАҚТАНЫШЫ

Павлодар қаласы бойынша барлық ЖОО ішінде С.Торайғыров атындағы ПМУ ең үздігі. Мен мектеп қабырғасында оқып жүргенде осы университетке оқуға түсуді армандағанмын. Менің естуімше, университет ұстаздары мен оқытушылары жоғары білікті, жан-жақты білімді маман иелері. Бұл жағы да мен үшін өте маңызды. Себебі мен білікті маман, қоғамға қажетті кадр болғым келеді. ПМУ-ді келешегіме кепіл береді деген сеніммен таңдадым.

Айдос ҚАЙРАҚАН, мемлекеттік және жергілікті басқару мамандығы бойынша 1-ші курс студенті:

ПМУ БІЛІКТІ МАМАН БОЛУЫМА СЕБЕПШІ БОЛАДЫ

Мен С.Торайғыров атындағы Павлодар Мемлекеттік университетін таңдаған себебім, бұл өңіріміздің белгілі мамандарын даярлайтын мемлекеттік мекемелердің бірі. Соның ішінде, қаржы факультетінің «Мемлекеттік және жергілікті басқару» мамандығын таңдадым. Себебі, елімізді алдыңғы 50 елдің қатарына қосу мемлекеттік реттеу мен басқарудан бастау алатынын түсінемін. Өмірде өз мамандығымды таңдауыма «Басқару – қоғамның кілті» деген сөз әсер етті. Универси-

тет ректоры, профессорлар мен оқытушылар құрамы бізді қуана қарсы алды.

Студенттердің ғылыми жұмыстармен айналысуы, тәрбиелік мәдени іс-шаралардың өтуі, пәндер аралық олимпиадалар, мерекелік кештер сияқты шаралар мені өте қызықтырады. С.Торайғыров атындағы ПМУ менің терең білім алып, жоғары білікті маман атануыма, елімнің өркендеуіне үлес қосуыма бірден-бір себепші болады деп сенемін. Алда алатын асуым бар, бағындыратын биік шыңым бар.

Карина ДЖАРЫЛГАСИНОВА, студентка 1 курса, специальность «русская филология»:

В ПГУ – ЗА УСПЕХАМИ!

Очень рада тому, что теперь являюсь студенткой Павлодарского государственного университета имени С.Торайғырова. Хотя живу в Акмолинской области, в городе Ерейментау, еще в 9 классе решила, что поступлю именно сюда, на гуманитарно-педагогический факультет. Вдохновила меня на это учительница русского языка и литературы в моей школе. Многие отговаривали, убеждали, что я должна учиться поближе к дому, но я выбрала именно ПГУ.

Отдала предпочтение ПГУ потому, что мне очень нравятся преподаватели вуза, их профессионализм, внимание, в целом нравятся коллектив университета – он большой и дружный. Со многими преподавателями своей кафедры я уже знакома.

Хотя до гранта мне не хватило всего двух баллов – не собираюсь унывать. Буду учиться на «отлично» и хорошей учебной работой заслужить бесплатное обучение.

В школе серьезно занима-

лась баскетболом, уверена, что в ПГУ смогу продолжить занятия спортом на более высоком уровне – для этого здесь создана хорошая база.

Хочу стать достойной студенткой ПГУ им.С.Торайғырова!

Ирина БАБЕНКО, студентка 1 курса ПГУ, обладательница знака «Алтын белгі»:

ПГУ: МИРОВОЙ УРОВЕНЬ ОБРАЗОВАНИЯ

Окончив школу, сделала свой выбор в пользу Павлодарского государственного университета имени С.Торайғырова. Почему именно ПГУ? Этот университет – объективно один из лучших в Казахстане. Согласно ежегодному генеральному рейтингу, он входит в пятерку лидеров среди лучших многопрофильных вузов республики. Признан ПГУ и на международном уровне: неоднократно слышала о том, что университет постоянно посещают иностранные лекторы, даже состоялся визит нобелевского лауреата.

Постоянно развивающийся вуз, каким является ПГУ им.С.Торайғырова, дает много перспектив для реализации моих будущих планов. Меня, например, очень привлекает возможность выезда по академической мобильности – это прекрасный шанс изучить язык, напрямую ознакомиться с опытом ведущих ученых мира. Тем более, все это предоставляется нам совершенно бесплатно – главное проявить настойчивость.

Уверена, что в ПГУ меня ожидает увлекательная студенческая жизнь, здесь я получу путевку в большое будущее.

Алина РАМАЗАНОВА

Айгүл АЛЕЕВА

Айдос ҚАЙРАҚАН

Карина ДЖАРЫЛГАСИНОВА

Ирина БАБЕНКО

1 ОСОБЕННОСТИ КРЕДИТНОЙ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ

- 1) Один час равен 50 минутам.
- 2) Объем учебной нагрузки студентов измеряется в кредитах, осваиваемых в течение учебного года по каждой дисциплине.
- 3) Студент самостоятельно строит свою образовательную программу в форме ИУП, выбирая с помощью эдвайзера, дисциплины из КЭД.
- 4) Студент выбирает преподавателя;
- 6) Усиливается роль и эффективность СРС в освоении образовательной программы.
- 7) Осуществляется непрерывный контроль учебных достижений обучающихся.
- 8) Оценка знаний студентов осуществляется по бально-рейтинговой буквенной системе.
- 9) Студент может изучать отдельные дисциплины в других организациях образования, в том числе за рубежом.
- 10) Кредитная технология обучения является накопительной, что означает нарастающий учет ранее набранных кредитов по всем уровням образования.

2 ФОРМИРОВАНИЕ ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ ПРОГРАММЫ

Все изучаемые дисциплины делятся на 3 цикла – общеобразовательные

ты (подготовку ко всем видам занятий, самостоятельное изучение отдельных тем программы, подготовку к контрольным мероприятиям) и вариативную часть, предусматривающую выполнение различных заданий (рефераты, расчетные и графические работы, курсовые проекты и работы и др.). Виды СРС для конкретной дисциплины устанавливаются рабочей учебной программой (Syllabusom). Обучающийся преподаватель должен своевременно обеспечить студентов Syllabusom, заданиями на все виды СРС и заданиями

в электронный журнал и доступны для студентов через личный кабинет на образовательном портале университета.

Рубежный контроль знаний – проверка преподавателем учебных достижений обучающихся, проводимая на основе тестовых и других форм по части (модулю) дисциплины согласно утвержденному академическому календарю (два раза в семестр).

Итоговый контроль проводится в форме экзамена (письменный, тестирование, устный, комбинированный) во время экзаменационной сессии.

ется для дисциплин, при оценке которых проверяются 1) теоретические знания (методом тестирования) и 2) практические умения и навыки (методом устного или письменного опроса).

3. В письменной форме сдаются те дисциплины, где требуется проверить навыки писать эссе, осуществлять расчеты проектов и доказательств теорем.

4. Устная форма проведения экзаменов применяется для специальностей языкового направления (Переводческое дело, Филология и т.д.)

5. Творческая форма применяется по дисциплинам творческих специальностей (к примеру, Исполнительское искусство, Физическая культура и спорт и т.д.).

2.4.5 Перевод с курса на курс, повторный курс обучения

По итогам учебного года с учетом результатов летнего семестра отдел регистрации рассчитывает средний балл успеваемости (GPA) как средневзвешенную оценку уровня учебных достижений обучающегося.

Студенту, выполнившему программу курса в полном объеме, но не набравшему переводной балл, с целью повышения своего GPA, предоставляется возможность в летнем семестре повторно изучить отдельные дисциплины на платной основе и повторно сдать по ним экзамены.

Студент, не набравший по итогам

СТУДЕНТУ НА ЗАМЕТКУ!

(ООД), базовые (БД) и профессиональные (ПД). В каждом цикле дисциплины делятся на обязательные и элективные.

Регистрация на дисциплины осуществляется в электронном виде через личный кабинет студента на образовательном портале университета.

Студент имеет право до окончания срока регистрации вносить в регистрационную форму любые изменения. В случаях, когда возникает необходимость в перерегистрации, необходимо через деканат обратиться с мотивированным заявлением к проректору по учебной работе.

Если на данную дисциплину записалось число студентов, меньше минимально установленного, то дисциплина заменяется альтернативной. Если альтернативная дисциплина также не может быть открыта, то студентам через эдвайзер предлагается записаться на другую дисциплину.

2.1 АКАДЕМИЧЕСКИЙ КАЛЕНДАРЬ И УЧЕБНЫЕ РАСПИСАНИЯ

Учебный год состоит из академических периодов (семестров), периодов промежуточной аттестации, каникул и практик. Учебный год начинается 1 сентября, делится на два семестра за исключением выпускного курса, продолжительностью 15 недель.

Продолжительность каникулярного времени составляет не менее 7 недель, в том числе не менее 2 недель в середине учебного года. В семестре для студентов всех форм обучения проводится два рубежных контроля. Для удовлетворения потребностей обучающихся в дополнительном обучении, ликвидации академической задолженности или разницы в учебных планах в университете вводится летний семестр на платной основе продолжительностью до 6 недель.

2.2 САМОСТОЯТЕЛЬНАЯ РАБОТА СТУДЕНТА (СРС)

При кредитной технологии особая роль в приобретении знаний студентом отводится СРС. Перечень видов СРС включает обязательные элемен-

на подготовку к занятиям.

2.3 ПРОФЕССИОНАЛЬНАЯ ПРАКТИКА СТУДЕНТОВ

В процессе обучения студенты в соответствии с ГОСО специальности проходят различные виды профессиональных практик: учебная, учебно-ознакомительная, ознакомительная, языковая, педагогическая, производственная, преддипломная и другие. Студенты заочной формы обучения при условии их работы по специальности, освобождаются от прохождения производственной и педагогической практик. В данном случае студент предоставляет справку с места работы и характеристику, отражающую его профессиональную деятельность.

Студент, не прошедший практику по уважительной причине, с разрешения декана проходит её в индивидуальные сроки.

Студент, получивший неудовлетворительную оценку или не явившийся на практику без уважительной причины, проходит ее повторно на платной основе в установленные кафедрой сроки.

2.4 СИСТЕМА КОНТРОЛЯ И ОЦЕНКИ УЧЕБНЫХ ДОСТИЖЕНИЙ СТУДЕНТОВ

2.4.1 Система контроля учебных достижений студентов

Система контроля учебных достижений студентов предусматривает проведение внутреннего и внешнего (государственного) контроля. Внутренний контроль – проверка образовательных достижений обучающихся по конкретной дисциплине на основе контрольных заданий различного вида. Внешний контроль включает внешнюю оценку учебных достижений (ВОУД), итоговую государственную аттестацию, проверку знаний студентов при любом виде проверки деятельности вуза.

Текущий контроль успеваемости – систематическая проверка учебных достижений обучающихся по каждой теме и/или разделу учебной дисциплины.

Результаты текущего контроля еженедельно вносятся преподавателями

Экзамены проводятся, приоритетно, в тестовой или комбинированной форме методом компьютерного тестирования. Устная или письменная форма применяется только по дисциплинам, по которым необходимо оценить умения и навыки аудирования, построение схем, проведения расчетов.

2.4.2 Система оценки учебных достижений студентов

Учебные достижения (знания, умения, навыки и компетенции) обучающихся оцениваются в баллах по 100-бальной шкале, соответствующих принятой в международной практике бально-рейтинговой буквенной системе (БРС).

В середине и конце семестра по 100-бальной шкале определяется оценка текущей успеваемости (ТУ). Оценка рубежного контроля (РК) так же определяется по 100-бальной шкале. По итогам оценки ТУ и РК определяется рейтинг (P1 и P2) студента по дисциплине: $P1(2) = TУ1(2) * 0,7 + PК1(2) * 0,3$.

Итоговая оценка по дисциплине подсчитывается только в том случае, если обучающийся имеет положительные оценки, как по рейтингу допуска, так и по итоговому контролю. Неявка на итоговый контроль по неуважительной причине приравнивается к оценке «неудовлетворительно».

2.4.3 Порядок допуска к рубежному и итоговому контролю

К рубежному контролю по дисциплине допускаются обучающиеся, выполнившие все требования рабочей учебной программы по проверяемому модулю и имеющие баллы по текущей успеваемости.

К экзамену по дисциплине не допускаются студенты:

- не выполнившие все требования рабочей учебной программы;
- не защитившие курсовой проект (работу);
- не имеющие положительной оценки рейтинга допуска.

2.4.4 Порядок проведения экзаменов

Экзамены могут проводиться в следующих формах:

1. Тестовая, в том числе методом компьютерного тестирования. При этой форме контроля в одном варианте тестовых заданий, как правило, 50 вопросов.

2. Комбинированная форма применя-

учебного года с учетом результатов летнего семестра переводной балл, остается на повторный курс обучения.

Обучающийся по государственному образовательному заказу, оставленный на повторный курс обучения, лишается государственного образовательного гранта на дальнейший период обучения.

3 АКАДЕМИЧЕСКАЯ МОБИЛЬНОСТЬ СТУДЕНТОВ

Под академической мобильностью понимается перемещение обучающихся для обучения на определенный академический период: семестр или учебный год в другое высшее учебное заведение (внутри страны или за рубежом) с обязательным пересчетом освоенных образовательных учебных программ в виде кредитов в своем высшем учебном заведении или для продолжения учебы в другом высшем учебном заведении.

Под внешней (международной) академической мобильностью понимается обучение обучающихся университета в зарубежных вузах.

Под внутренней (национальной) академической мобильностью понимается обучение обучающихся в ведущих казахстанских вузах и научных центрах.

Обучающиеся могут самостоятельно выбрать другой вуз (внутри страны или за рубежом), определить перечень дисциплин для изучения и подать заявку координатору программ. При этом вуз и его образовательные программы должны быть аккредитованы в своей стране и внесены в Реестр аккредитованных организаций образования и образовательных программ. Выбранный вуз, как правило, должен входить в список рейтинговых вузов.

Итоговым документом, подтверждающим обучение обучающегося по программе мобильности, является транскрипт об обучении, который заполняется на казахском/русском языке при обучении в казахстанском вузе и на английском языке при обучении в зарубежном вузе.

По всем вопросам, касающимся академической мобильности, можете обращаться в свой деканат или в ЦАМ (220 каб.).

Руфина ТОРПИЦЕВА

ШЕТЕЛДЕ ОҚУ ЖЫЛЫ ҚАШАН БАСТАЛАДЫ?

Әлемнің әр бұрышында білім күні әр күні атап өтіледі. Қазақстан және ТМД елдері, Чехия, Вьетнам, Қытай елдерінде білім күні, яғни оқу жылының бастауы – 1 қыркүйек. Болгария – 15 қыркүйек, Польша, Италия – 1 қазан, Жапония – 6 сәуір, Германия, Испания, Франция, Швейцария, АҚШ мемлекеттерінде тамыз – қазан аралығында оқу жылы бастау алады. Ал, Австралияда жаңа оқу жылы әр жылы әкімшілік жағдайға байланысты әр уақытта басталуы мүмкін.

Мәселен, Германияның әр провинциясы айдың әр күндері оқу жылын бастай береді. Ал, Күншығыс елінде оқу жылы сақураның гүлдеуімен сай

келеді екен. Олардың айтуынша шуақ шашқан көктем баланың оқу зейінін аша түседі.

Дүние жүзі бойынша оқу жылы әр

күнде басталуымен ғана емес, қилы дәстүрлерімен де ерекше. Мысалы, білім күніне байланысты дәстүрлеріміз ұқсас келетін Жапония, Қытай және

Вьетнам оқушылары алғаш оқу күнінде гүл шоқтарын алып, мектепке қуана алып-ұшып баратын көрінеді. Күншығыс елі мен Аспан асты елі оқу жылының басталуын салтанатты түрде атап өтеді. Дауылпаздың үнімен оқу жылын бастайтын Вьетнам балаларына бұл күн мереке. Әр мектептің өз дауылпаздары білім жылын салтанатты түрде ашады. Ал, Швецияда толық еркіндік. Мектептер тамыз айының қалаған күнінде оқу жылын бастайды. Оқу жылының басталған күні басқа күндерден еш ерекшеленбейді. АҚШ балалары бұл күнді жақсы көреді. Себебі, Америка спортқа зор мән беретіндіктен, алғашқы оқу жылы спорттық ойындар мен жарыстар өткізуімен барлық елден ерек. Сол күні барша спорт секцияларының парады өтеді.

Қай ел қалай атап өтсе де, біз үшін білім күні басқа күндерден өзгереді. Оның да өз себебі бар. Алғаш мектеп табалдырығын аттаған күнді жақсыға балап, балаға ақ бата беретін халықпыз. Бұл біз үшін қуанышқа, тебіреніске толы – күн, жаңа белестерді бағындырып, өмірлік жолдағы жеңістерге ұмтылатын – күн.

Жанар ЕЛЕШОВА

БІЛІМГЕ САЛҒАН ИНВЕСТИЦИЯ

Бүгінгі күні «білім» болашаққа салынған сенімді инвестиция көзі болып отыр. Дүниедегі ең құнды тауарлар қатарында. Ел дамуы азаматтардың сауаттылығына, білімділігіне тікелей байланысты. Қазақстандықтардың үштен бір бөлігін отыз жасқа толмаған жастар құрайды. Яғни, олардың мақсаты айқын, болашағынан зор үміт күттіріп отырған, ел болашағының резерві.

Еліміздің саналы азаматы, білікті маман болуына жағдай жасау үшін оларға сапалы білім беру мемлекеттің негізгі ұстанымдарының бірі. ҚР Конституциясы мен «Білім туралы» заңына сай барлық азаматтар конкурстық негізде мемлекеттік степендиясы бар жоғарғы және орта кәсіптік білім алуға құқылы. Ал, қажетті балл жинай алмай қалған талапкерлер ақылы білім ала алады.

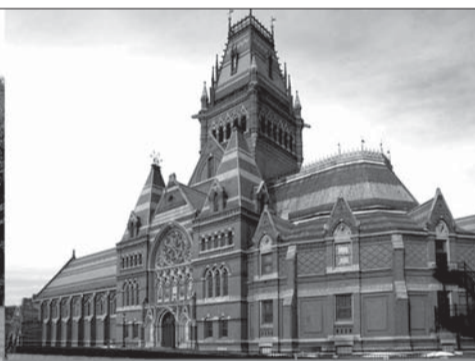
БІЛІМГЕ САЛҒАН ҚАРЖЫНЫҢ ҚАЙТАРЫМЫ БОЛА МА?

Қазақтың психологиясында ақылы білім алу, тығырықтан шығудың бір жолы іспеттес. Білімге инвестиция салу деген ұғым жоқ біздің санада. Әлемдегі алдыңғы қатарлы аты мәшһүр университеттердің барлығы дерлік жеке білім ошақтары және бастысы оқу ақылы түрде ғана жүргізіледі. Яғни, қаншалықты қаржы құйсаң, соншалықты білім деңгейіңді өсіресің. Және белгілі оқу орынның дипломы сеннің болашақтағы сәтті мансабыңа жол ашады. Мәселен, шетелдердегі жоғары мектептердің оқу құны мынандай: Кембридж университеті 38000-40000\$, Гарвард 38000-40000\$, Массачусетс университеті 38000-40000\$, Оксфорд 20000\$-дан жоғары, Пенсильвания 40000-42000\$, Лондон колледждері 24000-28000\$, Германияда 15000-18000 € аралығы, Францияда 16000 € басталады, Голландияда 12000€ ба-

сталады, Бельгия 12000 € жоғары, Мальтада 6500-15000 €, Қытай – 3000-20000\$, Япония – 5000-18000\$, Сингапур – 5000-25000\$, Оңтүстік Корея – 14350\$ бастау алады. Бұл көрсетілген оқу құны бір жылдық бакалаврлық оқу ақысы, әрі таңдаған мамандығыңызға байланысты оқу құны өзгеріп отырады.

Қазақстандағы білімді дамытудың 2011-2020 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы жобасында Қазақстанда оқитындардың сапалы біліммен қамтамасыз етілуі жолға қойылуда. Тұңғыш Президентіміз Н.Назарбаев білікті маман даярлау және сапалы білім беру ғылым және инновациялық саланы халықаралық стандарт талаптарына сай жетілдіру мәселесіне баса назар аударып отыр. Халықаралық тәжірибеден байқасақ, білімге салған қаржы қоғамның көркеюіне, экономиканың табысты болуына бірден-бір себепкер. Мәселен, американдық компаниялар бір қызметкерін оқыту үшін 35 мың доллар жұмсап, одан 1млн. табыс көреді

екен. Ал, жылына АҚШ компаниялары өздерінің қызметкерлерін оқыту мақсатында 50 миллиард доллар салса, 1 триллион 430 миллиард доллар табыс алатын көрінеді. Ұлыбритания 40 миллиард доллар инвестиция құйса, ол 1 триллион 140 миллиард пайда әкеледі екен.

БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІН ЖАҒЫРТУ

ҚР білім және ғылым министрі Б.Жұмағұлов осы жылдың 24 тамызында өткен «Білім беру жүйесін жаңғырту – адами капиталдың сапалы өсуінің басты бағыты» атты конференцияда еліміздің ЖОО-дары әлемдік деңгейдегі білім жүйесіне ену процесі жүре бастағанын атап өтті. Біріншіден, университетке дербестік беру, оларды тәуелсіз аккредиттеу, білім алушылардың, оқытушылардың білімдері мен инновациялардың халықаралық мобилдігі, «ғылым-білім-инновациясы» тиімді синтездеу жолға қойылатын болады. Екіншіден, осы жылдың соңына дейін заман талабына

Турасын ойлағанда балаңа қатын әперме, енші берме, барыңды салсаң да, балаңа орыстың ғылымын үйрет! Мына мен айтқан жол – мал аяр жол емес. Құдайдан қорық, пендеден ұял, балаң бала болсын десең – оқыт, мал аяма! Әйтпесе, бір ит қазақ болып қалған соң, саған рахат көрсете ме, өзі рахат көре ме, я жұртқа рахат көрсете ме?

Абайдың жиырма бесінші сөзінен

сай келмейтін 20 жоғары мектеп, келесі жылы 10 университет оңтайланады. Үшіншіден, ЖОО-да академиялық мобилділікті кеңейту жүреді. Яғни, ЖОО-да барынша ағылшын тілін және басқада тілдерде оқыту алға қойылады. Бұл коммерциялық маңыздылықты ғана емес, елдегі мектептердің бәсекеге қабілеттілігін арттырады деген сенім бар. Қазақстандағы ЖОО-да көп тілділікке көшуі пилоттық негізде жүзеге асады. Бірінші кезеңде бұл жекелеген жоғары мектептердегі белгілі мамандықтарда жүрсе, уақыт өте келе, бұл әдіс тәжірибе мен кадрлық резервке қарай кеңейетін болады. Төртіншіден, енді оқытушылардың сапасын арттыруға мән беріледі. Министр ұстаз дайындау сапасын арттыру мақсатында Еуропа және АҚШ ЖОО-ларынан педагогикалық мамандар бойынша бірлескен бағдарлама жасау жұмыстарын тапсырды.

Сөз соңы. Білімділік – әлем сұранысы. Дүниенің дүбіріне ілесіп қалу үшін сауаты ашық ел атану парыз. Білімді бікке самғату өз қолыңда. Қандай әдіспен өз еркіңде. Алдағы мемлекеттер қатарына ілесу ме, бұйрықпен өмір сүру ме, ұтымдыға ұмтылу ма, таңдағаның. Мейілінше қоғам қатарына қосылу үшін, білім алып, сапалы сауат ашу міндетіміз.

Жанар ӘБДІҚАЛИҚЫЗЫ

ДЕНЬ ЗНАНИЙ В ПГУ

1 сентября 2012 года в 10.00 у центрального входа главного учебного корпуса ПГУ им.С.Торайгырова состоялась торжественная линейка, посвященная международному Дню знаний. На мероприятии присутствовали студенты, преподаватели и сотрудники ПГУ им.С.Торайгырова, ветераны педагогического труда, научные работники университета.

В нынешнем году учащимися ПГУ стали более 1700 студентов, из них 732 будут обучаться по общеобразовательным грантам. Среди поступивших – 5 обладателей знака «Алтын белгі». По количеству поступивших абитуриентов ПГУ им.С.Торайгырова занимает 11 место среди 148 вузов республики.

С приветственным словом к присутствующим обратился ректор ПГУ им.С.Торайгырова, д.э.н., профессор Серик Мауленович Омирбаев.

«Я искренне рад приветствовать вас на торжественной линейке, посвященной Дню знаний, – сказал ректор ПГУ. – Этот день всегда будет для нас радостным и волнительным, потому что именно первое сентября – символ начала нового пути к знаниям, новым вершинам и перспективам, символ дороги к самым смелым открытиям».

Особо обратился С.М.Омирбаев к присутствующим на линейке первокурсникам.

«Сегодняшний день является определяющим в вашей жизни, – отметил ректор. – Каждый из вас вступает во взрослую, самостоятельную жизнь. Сегодня вы приобретаете новый статус в обществе и вместе с тем – ответственность за судьбу страны.

От вашей настойчивости и целеустремленности, от того, какие знания вы получите в стенах ПГУ, зависит ни много ни мало – будущее нашего Казахстана».

С.М.Омирбаев пожелал первокурсникам успехов в учебе, интересной и насыщенной университетской жизни.

Доцентом кафедры правоведения ПГУ Сериком Каирбековичем Бастемиевым была прочитана актовая лекция на тему «Новый Казахстан», в которой были отмечены знаковые достижения нашей республики за двадцатилетие независимости.

Также с приветственным словом к участникам торжественной линейки обратились профессор кафедры ино-

странной филологии, председатель Союза ветеранов ПГУ им.С.Торайгырова О.К.Жармакин, директор дирекции комплекса спортивных сооружений Е.Ш.Аблеев, студенческий ректор ПГУ им.С.Торайгырова Д.Айтышев.

В ходе мероприятия звучали концертные номера творческих коллективов студенческой филармонии ПГУ им.С.Торайгырова, студенческий гимн «Гаудеамус», а также состоялось торжественное возложение цветов к памятнику С.Торайгырова.

По окончании торжественной линейки в главном корпусе ПГУ им.С.Торайгырова было проведено организационное собрание по факультетам.

ПОЗДРАВЛЯЕМ С ПРИСУЖДЕНИЕМ СТИПЕНДИЙ!

На основании решения Ученого совета Павлодарского государственного университета имени С.Торайгырова от 1 августа 2012 года стипендии, учрежденные Президентом РК на первый семестр 2012-2013 года, назначены студентам:

- Асылхановой Кымбат Асыгатбековне – студентке 3 курса специальности «Туризм»;
- Аубакировой Гульсане Нуржановне – студентке 3 курса специальности «Культурология»;
- Аубакировой Улжалгас Абилядаевне – студентке 3 курса специальности «Правоведение»;
- Ахметову Мурату Сериковичу – студенту 3 курса специальности «Юриспруденция»;
- Баймагамбетову Дастану Хасановичу – студенту 4 курса специальности «Юриспруденция»;
- Бексеитовой Айнура Нурлановне – студентке 3 курса специальности «Вычислительная техника и программирование»;
- Джансагимовой Алие Ерлановне – студентке 3 курса специальности «Юриспруденция»;
- Ержановой Аиде Канатовне – студентке 4 курса специальности «Политология»;
- Жаныспаевой Меруерт Болатовне – студентке 3 курса специальности «Математика»;
- Жамалиевой Зарине Шаймардановне – студентке 3 курса специальности «Радиотехника, электроника и телекоммуникации»;
- Ирмановой Айдане Адаевне – студентке 3 курса специальности «Информационные системы»;
- Ишанбаевой Гульден Нуркеновне – студентке 3 курса специальности «Социальная работа»;
- Каировой Назгуль Жомартовне – студентке 3 курса специальности «Туризм»;
- Копбергеновой Айдане Нурланқызы – студентке 3 курса специальности «Радиотехника, электроника и телекоммуникации»;
- Копейкину Антону Витальевичу – студенту 3 курса специальности «Информационные системы»;
- Майкенову Куандыку Каиргельдиновичу – студенту 3 курса специальности «Правоведение»;
- Макатаевой Махаббат Госмановне – студентке 3 курса специальности «Туризм»;
- Муграж Молдир – студентке 4 курса специальности «Физика»;
- Рахимовой Зарине Жумаханқызы – студентке 3 курса специальности «Химическая технология органических веществ»;
- Сагадиевой Гульжан Айтжановне – студентке 3 курса специальности «Вычислительная техника и программирование»;
- Сероокой Виктории Николаевне – студентке 3 курса специальности «Теплоэнергетика»;
- Федоровой Екатерине Николаевне – студентке 4 курса специальности «Юриспруденция»;
- Хайбуллиной Рузалие Аликовне – студентке 4 курса специальности «Механика и нефтегазовое дело».

На 2012-2013 учебный год студентам ПГУ имени С.Торайгырова назначены следующие именные стипендии:

- Стипендия им. Машхур-Жусупа:**
Елемесовой Динаре Ерболатовне – студентке 3 курса специальности «Юриспруденция»;
- Стипендия им. А.Бектурова:**
Рахимову Мадии Иляловичу – студенту 3 курса специальности «История»;
- Стипендия им. Ш.Чокина:**
Сейфуллиной Мейрамгуль Бериковне – студентке 3 курса специальности «Стандартизация, метрология и сертификация»;
- Стипендия им. А.Маргулана:**
Швацкому Константину Анатольевичу – студенту 4 курса специальности «Вычислительная техника и программирование»;
- Стипендия им. К.Сатпаева:**
Аленовой (Смагулова) Зареме Сергеевне – студентке 3 курса специальности «Иностранная филология»;
- Стипендия им. Е.Эпиктетова:**
Байгенжеевой Айгуль Айтжановне – студентке 4 курса специальности «Агрономия»;
- Стипендия им. И.Байзакова:**
Мусагажинову Мадияру Жалеловичу – студенту 4 курса специальности «Радиотехника, электроника и телекоммуникации».
- Также назначены именные стипендии следующим молодым ученым на 2012-2013 учебный год:**
Стипендия им. К.Сатпаева:
Жакияновой Айгерим Хасеновне – магистрантке специальности «Безопасность жизнедеятельности и защита окружающей среды»;
- Стипендия им. К.Сатпаева:**
Кулембаевой Анаргуль Сынтасовне – магистрантке специальности «Финансы».

Поздравляем студентов и магистрантов – обладателей стипендий, учрежденных Президентом РК и именных стипендий ПГУ им.С.Торайгырова! Желаем успехов в учебе и научной деятельности!

АФОРИЗМЫ

Сила человека заключается в его разуме и знаниях.

А.Кунанбаев

Разум дан человеку с целью послужить ему для того, чтобы он мог достигнуть своего наивысшего совершенства.

Аль-Фараби

Только через просвещение, только через него лежит путь к нашему благополучию в будущем.

С.Торайгыров

Наука есть ясное познание истины, просвещение разума, непорочное увеселение жизни, похвала юности, старости подпора, строительница градов, полков, крепости успеха в несчастье, в счастье — украшение, везде верный и безотлучный спутник.

М. Ломоносов

Неграмотный бродит, словно слепой во тьме.

Ы.Алтынсарин

Если запастись терпением и проявить старание, то посеянные семена знания непременно дадут добрые всходы. Ученья корень горек, да плод сладок.

Леонардо да Винчи

Досуг без занятий наукой — это смерть и погребение живого человека.

Сенека

Құрылтайшы – С. Торайгыров атындағы Павлодар мемлекеттік университеті

Редактор
Н.А. Байгенжеев
Тілшілер
Ж. Елешова
Д. Ларионов
Р. Торпицева
Фото тілші
М. Тоқанов
Көркемдеуші-беттеуші
Н. Яницкая

Ақылдастар алқасы:
С.М. Өмірбаев
Р.Ж. Қадысова
Ж.Т. Сарбалаев
Қ.М. Алдабергенов
М.М. Омаров
А.Ж. Құдабаев
Г.Н. Кенжебалина

Газет Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және қоғамдық келісім министрлігінде тіркеліп, № 1858-Г куәлігі берілген (02.04.2001) Газет С.Торайгыров атындағы ПМУ-нің "Білік" газеті редакциясының компьютерлік орталығында теріліп, қатталды.

Таралымы 500 дана.

Павлодар облыстық «Баспасөз үйі» ЖШС баспаханасында басылды. Павлодар қ., Ленин к., 143 үй тел.:61-80-26.

РЕДАКЦИЯ МЕКЕН-ЖАЙЫ:

Павлодар қаласы, Ломов көшесі, 64, 427А – кабинет. Байланыс тел/факс: 67-36-48

Жарияланған мақаладағы автор пікірі редакцияның көзқарасын білдірмейді. Редакцияға түскен қолжазба қайтарылмайды, үш компьютерлік беттен асатын материалдар қабылданбайды.

Тапсырыс №